Strażak Śląski

ORGAN ZWIĄZKU STRAŻY POŻARNYCH WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO

WYCHODZI 1-GO i 15-GO KAŻDEGO MIESIĄCA.

JEDEN ZA WSZYSTKICH - WSZYSCY ZA JEDNEGO!

Rok IV. **Katowice, dnia 15 października 1930 r.** **Nr. 20.**

Adres Redakcji i Administracji **Katowice, ul. Szopena 16/I.** | Telefon 9-47 P. K. O. konto nr. 303.408. | **Prenumerata:** rocznie zł. 7.50. kwartalnie zł. 2.00.

Planowa działalność.

Zagadnienie racjonalnej obrony przeciwpożarowej danej miejscowości, praca nad usprawnieniem fachowem straży pożarnej, wyposażenie tej straży w środki walki z klęską żywiołów zagrażających całości majątku narodowego, nie dadzą się już w obecnych warunkach regulować pracą dorywczą, działalnością od wypadku do wypadku, w zależności od przypadkowego układu stosunków gospodarczych czy osobowych w danej gminie.

Praca w omawianej dziedzinie zapewnienia mieszkańcom bezpieczeństwa pożarowego, działalność pojedyńczej organizacji straży pożarnej, stanowiącej jedno z tysiącznych oczek planowej sieci straży pożarnych w Polsce, nie może być puszczona na szerokie fale przypadkowości. Musi ona być celowo przemyślaną, dostosowaną do lokalnych potrzeb i możliwości, wogóle ujętą w planowe ramy rozwoju uzgodnionego z ogólnym postępem reszty organizacji pożarniczych w kraju. Zaniedbania w tym kierunku lat ostatnich, zaniedbania spowodowane takiemi lub innemi okolicznościami, muszą być odrobione w możliwie najkrótszym czasie, co należy ująć w wyraźny i realny plan działalności.

Działalność ochotniczej straży pożarnej, jej praca nad wyszkoleniem i usprawnieniem fachowem, zabiegiokoło wyposażenia straży w potrzebny sprzęt, nie dadzą się pomyśleć bez racjonalnego planu.

Natomiast w chwili obecnej stają się one niezmiernie żywotne. Nabierają dużej wagi i znaczenia. Zbliżamy się bowiem do końca roku kalendarzowego, znajdujemy się w okresie stosunkowo krótkim, w którem wyżej wspomniane zagadnienia muszą być zrealizowane, jeśli następny rok, okres długich dwunastu miesięcy, nie ma zostać zmarnowany bezpowrotnie.

Okres najbliższych tygodni, to okres formowania budżetów poszczególnych gmin miejskich i wiejskich, budżetów przyszłorocznych, z któremi ściśle jest związana przyszłoroczna działalność straży pożarnych. W tych preliminarzach znaleść się muszą kwoty w wysokościach odpowiadających zamierzeniom kierownictwa straży. Wysokość zaś tych kwot musi być umotywowaną nietylko życzeniami czy prośbą, lecz wyraźnemi, w konkretną formę ujętemi planami działalności straży w roku następnym.

W obliczu prawa, właściwym organem odpowiedzialnym za bezpieczeństwo ogniowe danej miejscowości są Władze Gminy. Ich więc obowiązkiem jest troska o dobry stan narzędzi i usprawnienie fachowe straży pożarnych. Gdy jednak na terenie gospodarki komunalnej każdy nieomal jej dział ma swe reprezentacje dopominające się mniej lub więcej skutecznie o uwzględnienie swych potrzeb w preliminarzu budżetowym, gdy poszczególne sprawy gminne mają swych zapobiegliwych referentów, zagadnienie racjonalnej obrony przeciwpożarowej, usprawnienia fachowego straży i jej wyposażenia, z konieczności muszą stać się przedmiotem troski Zarządów Ochotniczych Str. Poż. Lecz aby skutecznie móc zabiegać o uhonorowanie w preliminarzu budżetowym istotnych potrzeb straży, wszelkie w tym kierunku stawiane oficjalnie i formalnie wnioski, muszą być poparte gruntownie przemyślanym i w szczegółach opracowanym planem działalności straży, przynajmniej na okres najbliższy — na okres nadchodzącego roku budżetowego.

Przypominając ten obowiązek Zarządom Ochotn. Str. Poż., podkreślamy, iż przeoczenie terminowego załatwienia tej sprawy, spowoduje dalszą wegetację ich organizacji, za co całkowita odpowiedzialność spada tylko i wyłącznie na kierownicze jednostki straży.

R.

Gaśnice ręczne w zakładach przemysłowych.

Wiadomem jest, że obrona przeciwpożarowa odgrywa w przemyśle bardzo poważną rolę, ponieważ nie możemy pozwolić sobie na zniszczenie przez pożary naszych warsztatów produkcyjnych. Jeżeli weźmiemy pod uwagę, że w jednym roku w Niemczech pożary zniszczyły objekta przemysłowe wartości około 500 miljonów marek i straciło życie około 3000 ludzi z powodu pożarów, to tembardziej jest obowiązkiem każdego współdziałać, ażeby liczby te uległy zmniejszeniu. Przedewszystkiem jest jednak obowiązkiem i zadaniem panów, ażeby działać na swoim stanowisku w tym kierunku, aby rozpowszechnić w sferach przemysłowych właściwy pogląd na obronę przeciwpożarową i na możliwość skutecznej akcji zabezpieczania od pożarów.

Chcę dziś mówić o gaśnicach ręcznych, które stanowią w dziedzinie przeciwpożarowej objętościowo mały, lecz bardzo ważny czynnik. Zapatrywania na zagadnienie gaśnic ręcznych w zakładach przemysłowych są bardzo sprzeczne. Zanim zajmę się bliżej tym tematem, chciałbym przedewszystkiem zwrócić uwagę na kilka punktów, opartych na doświadczeniu a które przedewszystkiem muszą być uważane jako tezy:

1) Gaśnice ręczne są to aparaty i przybory, które tylko wtenczas mogą spełnić swoje zadanie, tak jak inne techniczne urządzenia, o ile są odpowiednio przechowane, pielęgnowane, badane i utrzymane w porządku. Niema absolutnie żadnego celu, jeżeli szef lub kierownik jakiegokolwiek przedsiębiorstwa, pod naciskiem rady przemysłowej lub policji przeciwpożarowej, niechętnie kupi sobie najtańszą gaśnicę, jaką znajdzie pod ręką, nie biorąc pod uwagę ani zasad jej działania ani właściwości objektów, które należy zabezpieczyć przed pożarem i każe ją gdzieś w kącie powiesić i więcej już się o nią nie troszczy. Takie wypadki zdarzają się bardzo często w małych zakładach, hotelach i innych miejscach i gdy zachodzi potrzeba użycia aparatu w razie wypadku, to się okazuje, że aparat leży gdzieś na ziemi, jest pogięty zardzewiały, zawartość jego wyciekła i że nikt nie umie się z nim obchodzić. Przez taką opieszałość i niedbalstwo dyskredytuje się gaśnice z powodu jej niefunkcjonowania, podczas gdy w innych wypadkach okazała się ona nadzwyczaj pożyteczną. Badanie bieżące najlepiej odbywa się za pomocą małej kartoteki i należy je, o ile techniczne badanie w samym zakładzie jest niemożliwe, powierzyć firmie dostarczającej gaśnicę.

2) Gaśnice ręczne służą jako małe przybory przeciwpożarowe; należy je używać przy t. zw. powstaniu ognia i mogą one naturalnie ze względu na stosunkowo nieznaczną swoją zawartość nawet przy większych ich liczbie tylko taki pożar zagasić, który nie przekroczył pewnych rozmiarów. Gaśnice ręczne nie mogą zastąpić straży pożarnej, rozporządzającej większemi przyrządami do gaszenia. Ponieważ laikowi trudno oszacować działanie powstałego pożaru, jest bardzo ważnem pouczyć personel danego zakładu, ażeby trzymał się zasady „przedewszystkiem alarmować straż pożarną, dopiero potem rozpoczynać gaszenie pożaru“. Zasadniczo jest fałszywem operować najprzód przez dłuższy czas gaśnicą ręczną lub innemi niewystarczającemi środkami, a dopiero wtedy alarmować straż pożarną, gdy już ogień przyjął zatrwarżające rozmiary; wskutek tego stracono drogocenny czas i dopuszczono do dużego pożaru, przy którym trzeba będzie zastosować większe środki.

3) Uniwersalnych gaśnic, a więc takich gaśnic, które mogłyby być zastosowane przy każdym palącym się objekcie z jednakowo dobrym skutkiem — niema. Należy więc badać od wypadku do wypadku, biorąc pod uwagę miejscowe warunki i wchodzące w rachubę objekty, jaki typ gaśnic w poszczególnych wypadkach byłby pożądany i jakim należałoby rozporządzać.

Pytanie, jakiemi punktami widzenia należy się kierować przy kupnie i wyborze gaśnic, znajdzie najlepszą odpowiedź w wyciągu z wytycznych wydziału fachowego dla przyrządów do gaszenia Pruskiego Komitetu Doradczego w Sprawach Pożarniczych, do którego również i ja należę jako zastępca przemysłu:

1) Do zwalczania pożarów powszechnych a więc takich, przy których nie zachodzą specjalne warunki, jak n. p. w gospodarstwie domowem, w zwykłych zakładach fabrycznych, w warsztatach do obróbki drzewa i t.p., teatrach, w ubikacjach do składania aktów, barakach, szopach i t.p., a więc o ile nie ulegają zapaleniu takie materjały, przy których użycie wody jest wprost szkodliwem lub nie ma znaczenia, nadaje się zawsze najlepiej gaśnica, której środek gaszący zawiera wodę lub prawie używane zwykłe roztwory soli. Przedewszystkiem odnosi się to do palących się objektów, przy których należy liczyć się z pozostałym żarem, lub gdzie nieodzowne jest działanie środka gaszącego wgłąb. Chłodzące działanie wody, działanie wgłąb i tworzenie się pary wodnej, czyni z gaśnicy płynnej szczególnie nadający się środek do gaszenia przy pożarach drzewa, węgla, dalej przy takich objektach, jak bele papieru, składy materjałów, sterty zboża, stogi słomy i t.p.

2) Do zwalczania pożaru palących się, płynów o ciężarze gatunkowym mniejszym jak woda, jak np. olejach mineralnych i podobnych pożarach, które powstają w składach olei mineralnych, w garażach, w miejscach dla zbiorników, w fabrykach gumy, laboratorjach i licznych temu podobnych zakładach, w których złożone są łatwo zapalne materjały względnie podlegające obróbce, jak również przy pojazdach o silnikach spalinowych, w pierwszej linji wchodzą w rachubę: gaśnice pianowe, proszkowe, tj. gaśnice, które jako środek gaszący zawierają proszek i gaśnice, stosujące jako środek gaśniczy płyny chemiczne, które w połączeniu z ogniem tworzą duszące gazy o ciężarze gatunkowym większym jak powietrze, jak np. czterochlorek węgla (Porządek powyżej wyliczonych systemów gaśnic jest dowolnie podany i nie oznacza dobroci poszczególnych systemów).

3) Do zwalczania ognia w elektrowniach. W tym wypadku nie wchodzi w rachubę woda, piana i inne zawierające wodę płyny, z powodu zagrażającego przewodnictwa prądu elektrycznego, jak również ze względu na niebezpieczeństwo krótkiego spięcia, znajdujących się pod napięciem przewodów elektrycznych.

Stosuje się gaśnice ze specjalnym płynem, który jest absolutnie izolacyjnym na przepływ prądu, lub gaśnice suche z zawartością proszku.

Wogóle co do gaśnic ręcznych należy powiedzieć jeszcze następujące:

1. Należy zwracać uwagę na pewne funkcjonowanie, na odpowiednie obchodzenie się, na perjodyczne badanie, jak to już wyżej było podane, ponieważ w przeciwnym wypadku niema pewności, czy w odpowiednim momencie aparaty będą zdatne do użytku.

2. Przy przechowywaniu gaśnic ręcznych w ubikacjach, które nie są wolne od mrozu, należy używać zawartości, które nie podlegają wpływowi mrozu. To dotyczy w pierwszej linji gaśnic z płynami i pianą. Gaśnice suche należy przyjąć w ogólności jako niepodlegające wpływowi mrozu. Gaśnice Tetra (czterochlorku), również nie podlegają wpływowi mrozu aż do 25° poniżej 0.

3. Przy gaśnicach działających płynem lub pianą jest odległość skuteczna i wysokość rzutu w ogólności większa, niż przy gaśnicach specjalnych i suchych, co jest trudny dostęp lub o ile z powodu gorąca i dymu zwalczania ognia jest utrudnione z bliskości.

4. Przy pożarach płynów zostaje osiągnięta dobra działalność gasząca zapomocą gaśnic pianowych przez izolowanie dopływu tlenu, również i w tym wypadku, o ile niema ograniczającej płaszczyzny. Nawet o ile wskutek niedostatecznej ilości środka gaszącego nie da się osięgnąć zagaszenia, należy liczyć się zawsze z silnym tłumieniem ognia na powierzchni pokrytej pianą. Jednoczesne zwilgotnienie i pewnego rodzaju działanie wgłąb, jak również pokrycie warstwą projektu uległego pożarowi wykazują skuteczne działanie również i przy pożarach stałych objektów. Nawet przy pożarach luźno położonego materjału filmowego osiągnięto dodatnie wyniki pianą.

5. Przy gaśnicach suchych, a mianowicie przy pożarach o nieznacznych rozmiarach, działanie jest czasem natychmiastowe. Szczególnie dobrem jest działanie w wąskich ubikacjach i przy próżnych naczyniach. Objekt zostaje pokryty masą proszkową, która sama przez się nie jest szkodliwa, lecz wymaga oczyszczenia. Ze względu na brak zwilgotnienia, pozostałe resztki ognia często znów łatwo doprowadzają do zapalenia powtórnego po krótkim czasie. Odległość, która da się osiągnąć jest mniejsza niż przy innych gaśnicach. Z drugiej strony należy zauważyć, że promień kwasu węglowego gaśnicy suchej ułatwia czasem bliższy dostęp do palącego się objektu.

Niedostateczna odległość rzutu jest główną przyczyną wraz z innemi niekorzystnemi właściwościami, które czynią nienadającemi się do gaszenia t. zw. ręczne aparaty rzutowe rozmaitego rodzaju i dotychczas była przeszkodą, ażeby można było je uznać jako przyrząd do gaszenia w tem znaczeniu, jaki ogólnie przywiązany jest do pojęcia ręcznych gaśnic przeciwpożarowych.

7. Przy gaśnicach z płynem specjalnym, jak np. w kubłach lub beczkach lub pod pokrywą ulatniaka, działanie gaszące jest często radykalne i natychmiastowe, ponieważ w takich warunkach gazy duszące trzymają się dobrze i ich działanie gaszące wskutek tego może być skutecznie wykorzystane.

Ujemną stroną gaśnic ręcznych ze specjalnemi płynami stanowi powstawanie silnych drażniących mieszanin gazowych i wytwarzanie się dużej ilości czarnego gęstego dymu, co właściwie w bardzo wąskich przestrzeniach nie pozwala na ich użycie, szczególnie, o ile nie można się natychmiast usunąć z takich ubikacyj. Również musi być przy niektórych materjałach zachowana ostrożność przy użyciu gaśnic specjalnych, ponieważ przy niefachowem ich zastosowaniu należy liczyć się z powstaniem szkodzących zdrowiu gazów.

Takie specjalne gaśnice powinny być wskutek tego w ogólności użyte tylko przy gaszeniu takiego rodzaju materjału, dla których one są polecone jako celowe przez specjalny napis, względnie przy zabezpieczeniu osób gaszących maskami.

Widzą więc Panowie z moich wywodów, że poszczególne systemy gaśnic, jak również specjalne gaśnice mają swoje dodatnie i ujemne strony i należy, stosownie do mającego być gaszonego objektu pożarowego, rozważyć które gaśnice należy polecić jako najwięcej odpowiadające celowi.

Panowie widzą, że niema tak zw. uniwersalnych gaśnic. Chciałbym przy tej sprawie zauważyć że niedawno wywołało pewnego rodzaju zamieszanie pismo przesłane przez zjazd niemieckich miast, w którem została zwrócona uwaga na zaopatrzenie się w poleconą przez Komisarza Rządowego specjalną gaśnicę. W tym wypadku była polecana zwykła czterochlorkowo-węglowa gaśnica. Pruska Rada Przeciwpożarowa, która już od dłuższego czasu uważana jest jako doradczy czynnik w dziedzinie przeciwpożarowej przez Ministra Pruskiego Spraw Wewnętrznych i inne władze nie była w tej sprawie zapytywana i przedstawiła w piśmie do Ministra Spraw Wewnętrznych w dłuższych wywodach i uzasadnieniach, że wobec obecnego stanu techniki wykonanie uniwersalnej gaśnicy dla pożaru wszelkiego rodzaju wogóle trzeba uważać jako za niewykonalne. Przytem wskazała na zamieszanie i na niebezpieczeństwo takiego rozporządzenia względnie pisma zjazdu niemieckich miast.

Ażeby uniknąć trudności przy obsłudze ręcznych gaśnic, zaleca się również używać możliwie tylko jednakowych fabrykatów lub typów jednakowych fabryk, rozmaite systemy tylko wtedy mieć do rozporządzenia, o ile właściwość poszczególnych fabryk robi to koniecznem.

W Panów środowisku wydaje mi się ważnem zwrócić uwagę na jeden punkt, mianowicie na niebezpieczeństwo, które mogłoby powstać wskutek złej lub fałszywej konstrukcji gaśnic ręcznych wzgl. wskutek użycia niedostatecznie pewnych materjałów, jak n.p. może powstać w fabrykach, które nie mają doświadczenia w budowie gaśnic. Pod tym względem niema żadnych danych, które dawałyby pewność przeciwko niebezpieczeństwu eksplozji. Badania rozciągają się tylko na zdolność gaszenia. Przez przewodniczącego komisji badawczej, dyrektora pożarniczego Wagnera, Berlin, zostało n. p. podniesione następujące:

a) Musiałoby być stwierdzone, że przy normalnej temperaturze przy gaśnicach ręcznych przy otwartym wylocie nie może być przekroczone pewne ciśnienie działania i przy zamkniętym wylocie pewne dopuszczalne ciśnienie. Należy więc prowadzić wykaz co do ilości i koncentracji chemikaljów i maksymalnej ilości będących wolnemi gazów przy patronach ciśnienia.

b) Pozatem musiałaby być określona konieczna przestrzeń kompresji w stosunku do wytworzonej ilości gazu w każdym wypadku i grubość blachy, która została użyta na ściany i dno, właściwości wytrzymałości blachy i t.p.

c) Oprócz tego powinna być ustalona wysokość ciśnienia przy badaniu próbnem i konieczność żądania wentyli bezpieczeństwa, przynajmniej przy tych aparatach, przy których już jest naprzód przewidziane zamknięcie wylotu wytryskowego.

Zadania te są bardzo ważne, przynajmniej powinny być wzięte pod uwagę, ponieważ już rzeczywiście zaszedł cały szereg eksplozji gaśnic, które spowodowały poranienia nawet ze śmiertelnym wynikiem, czy nie byłoby celowem dla wyrabiania ręcznych gaśnic wydać pewne urzędowe przepisy bezpieczeństwa. Byłoby ciekawem usłyszeć, co myślą o tem w kołach Panów.

Mam nadzieję, że dałem Panom mały przegląd z dziedziny ręcznych gaśnic, jak również pewne wskazówki że wskutek tego wzbudziłem zainteresowanie Panów dla ochrony przeciwpożarowej w przemyśle.

Tłomaczył z „Feuer und Wasser“

K. RECZEK.

Dział Oficjalny Związku

Posiedzenie Śląskiej Komisji Technicznej.

W czwartek, dnia 2 października br., w godzinach popołudniowych, odbyło się w Katowicach miesięczne posiedzenie Śląskiej Komisji Technicznej pod przewodnictwem insp. Pachelskiego

Po zagajeniu i odczytaniu protokółu poprzedniego posiedzenia Śląskiej Komisji Technicznej, przystąpiono do szczegółowego omówienia przebiegu i rezultatów tegorocznych Wojewódzkich Zawodów Strażackich. Z dyskusji na temat ogólnych uwag o organizacji zawodów, wysunely się jako wnioski dla przyszłych zawodów wojewódzkich następujące wskazania:

a) Ponieważ poziom i rozmaitość zawodów wojewódzkich strażactwa śląskiego dosięgły obecnie wyżyn imponujących sprawnością wyczynów ćwiczebnych, oraz rozbudziły zainteresowanie szerokich sfer społecznych, w przyszłości Wojewódzkie Zawody Strażackie organizować należy jako wojewódzkie święto straży pożarnych w połączeniu z nabożeństwem, publicznym przeglądem straży, popisami zbiorowemi poza ścisłemi zawodami i rozgrywkami międzynarodowymi w zakresie P. W. i W. F.

b) Dla przeprowadzenia zawodów i popisów należy wybierać place publiczne, ogrodzone i posiadające trybuny dla publiczności, aby pokazy straży mogły wypaść jaknajpomyślniej w pojęciu ich popularyzacji.

c) Wewnętrzna organizacja zawodów o systemie stosowanym podczas tegorocznych zawodów okazała się sprawną, przeto zalecałoby się stosować ją również w przyszłości.

d) Ogólny plan wspomnianego wyżej Wojewódzkiego Święta Straży Pożarnych należałoby oprzeć na następujących głównych wytycznych: Zbiórka, przegląd, nabożeństwo, defilada, przerwa obiadowa, zawody, popisy, ogłoszenie wyników, zakończenie zjazdu.

W dalszym ciągu dyskusji na temat przebiegu tegorocznych zawodów wojewódzkich, wypowiedziano się wyraźnie za dalszym przystosowaniem Regulaminu Zawodów w opracowaniu Głównego Związku Straży Pożarnych Rzecz. Posp. do wymagań rzeczywistości. A więc obok poczynionych już zmian w kierunku: zastosowania linji odgraniczających boisko ćwiczebne, obowiązku ćwiczenia w maskach gazowych, stosowania ruchomej drabiny mechanicznej i t.p. należy wystąpić do Głównego Zw. Straży Poż. R. P. z wnioskiem o następujące zmiany w Regulaminie Zawodów, stosowanie punktów karnych za błędy instrukcyjne i w czynnościach drugorzędnych, zwiększenie punktów za średnie czasy, zmniejszenie rozpiętości czasów lepszych i gorszych, zmiana matematyki obliczania punktów zdobytych za poszczególne części ćwiczeń, wreszcie rozszerzenie programu ćwiczeń dla grup III-ej i IV-ej.

Przy rozpatrywaniu wyników przeprowadzonych zawodów, stwierdzono znaczne podniesienie się sprawności w czasie wykonania. Jednak brak klauzuli punktów karnych za drobne wykroczenia w szczegółach wykonania ćwiczeń, z konieczności odbić się musiało na t. zw. czystości wykonania ćwiczeń, które tylko u straży pożarnych zdobywających pierwsze i drugie miejsca stały na poziomie nienagannym.

Rozpatrzenie szczegóło wyników i przeliczenie poszczególnych pozycji z protokółu Sądu Konkursowego wykazało, że system obliczenia wyników wg. procedury nakazanej regulaminem Głównego Związku Str. Poż. jest mało subtelny, co odbija się na strażach, które położyły nacisk na szybkie i sprawne wykonanie samych ćwiczeń.

W dalszym ciągu obrad Śląskiej Komisji Technicznej, omówiono ogólnie projekt Instrukcji o organizacji wyszkolenia strażactwa.

Z powodu nieobecności obu referentów, rozpatrzenie projektów: a) regulaminu żeńskich drużyn strażackich i b) regulaminu kasy ubezpieczeń koni strażackich, odłożono do następnego posiedzenia komisji.

W końcu posiedzenia, przewodniczący — insp. Pachelski zapoznał członków z oczekującemi opraopracowania przez komisję projektami w zakresie technicznej działalności Związku.

Po zaproszeniu członków na pokazy chemicznych sposobów gaszenia do Wełnowca na dzień 3 bm. przewodniczący zamknął obrady.

Powiatowe Zawody w Katowicach.

Ponieważ Straże Pożarne działające na terenie miasta Wielkie Katowice stanowią samodzielny Powiatowy Związek Straży Pożarnych, przeto dla tych straży w niedzielę, dnia 14 września br. w godzinach popołudniowych, na boisku ćwiczebnem Zawodowej Straży Pożarnej, odbyły się Powiatowe Zawody Strażackie.

Nie możemy jednak podać ogólnego obrazu usprawnienia fachowego straży z terenu miasta Katowic, gdyż opisywane zawody w obecnym komplecie odbyły się po raz pierwszy i oprócz Ochotniczej Straży Pożarnej Katowice—Załęże, pozostałe straże stawały w grupie drugiej dopiero pierwszy raz. Z konieczności więc musimy się ograniczyć do podania suchych cyfr według tabeli ocen.

Niemniej, wypada tutaj zaznaczyć, iż ogólne mniemanie o sprawności ćwiczebnej poszczególnych drużyn w opinji strażackiej przed zawodami było znacznie inne niż wykazały to przeprowadzone rozgrywki. Zjawiły się więc i tutaj cechy pracy cichej a metodycznej, która spoczywała na wysiłkach kierownictwa i drużyny a nie na samoreklamie.

Warunki zawodów znośne, aczkolwiek niemal przez cały czas zawodów padał chłodny jesienny deszcz.

Sędziowali druhowie: Fr. Wiedemann jako przewodniczący, R. Baron jako sekretarz, oraz druhowie: A. Kochoń, Sz. Kruczek i Mokry.

1) Ochotnicza Straż Pożarna KATOWICE—LIGOTA w składzie 1/16 ćwiczących, pod dowództwem Naczelnika druha JERZEGO SIELSKIEGO, wykonała regulaminem przepisane ćwiczenia w czasie ugólnym 12 minut, uzyskując następującą ocenę szczegółową:

a) musztra formalna	czas 50 sek.	pkt. 20	k. 2	pr. 0	netto 18
b) drabina mechan.	„ 39 „	„ 17	„ 0	„ 2	„ 19
c) drabiny hakowe	„ 70 „	„ 20	„ 0	„ 7	„ 27
d) drabina drążkowa	„ 15 „	„ 15	„ 0	„ 2	„ 17
e) linja węż.	„ 14 „	„ 16	„ 0	„ 2	„ 18
f) wór ratunk.	„ 86 „	„ 20	„ 3	„ 0	„ 17
g) ćwiczenia taborem	„ 203 „	„ 27	„ 6	„ 0	„ 21

Ostateczny wynik punktów 137.

2) Ochotnicza Straż Pożarna KATOWICE—ZAWODZIE w składzie 1/16 ćwiczących, pod dowództwem Naczelnika druha BIEŃKA EMANUELA, wykonała regulaminem przepisane ćwiczenia w czasie ogólnym 13 minut, uzyskując następującą ocenę szczegółową:

a) musztra formalna czas 43 sek. pkt. 20 k. 0 pr. 2 netto 22
b) drabina mechan. „ 37 „ „ 19 „ 0 „ 2 „ 21
c) drabiny hakowe „ 66 „ „ 20 „ 0 „ 7 „ 27
d) drabina drążkowa „ 20 „ „ 10 „ 0 „ 2 „ 12
e) linja węż. „ 18 „ „ 12 „ 0 „ 2 „ 14
f) wór rat. „ 115 „ „ 10 „ 0 „ 2 „ 12
g) ćwiczenia taborem „ 208 „ „ 27 „ 2 „ 0 „ 25

Ostateczny wynik punktów 133.

3) Ochotnicza Straż Pożarna KATOWICE—ODDZIAŁ I-szy w składzie 1/16 ćwiczących, pod dowództwem Naczelnika druha NYCA JANA, wykonała regulaminem przepisane ćwiczenia w czasie ogólnym 13 minut, uzyskując następującą ocenę szczegółową:

a) musztra formalna czas 55 sek. pkt. 20 k. 0 pr. 2 netto 22
b) drabina mechan. „ 26 „ „ 20 „ 0 „ 7 „ 27
c) drabiny hakowe „ 76 „ „ 20 „ 2 „ 0 „ 18
d) drabina drążkowa „ 15 „ „ 15 „ 0 „ 2 „ 17
e) linja węż. „ 15 „ „ 15 „ 2 „ 0 „ 13
f) wór ratunk. „ 124 „ „ 7 „ 0 „ 2 „ 9
g) ćwiczenia taborem 244 „ „ 23 „ 2 „ 0 „ 21

Ostateczny wynik puntów 127.

4) Ochotnicza Straż Pożarna KATOWICE—BRYNÓW w składzie 1/16 ćwiczących, pod dowództwem Naczelnika druha GLICKLICHA PAWŁA, wykonała regulaminem przepisane ćwiczenia w czasie ogólnym 14 minut, uzyskując następującą ocenę szczzogółową:

a) musztra formalna czas 43 sek. pkt. 20 k. 0 pr. 2 netto 22
b) drabina mechan. „ 34 „ „ 20 „ 0 „ 7 „ 27
c) drabiny hakowe „ 69 „ „ 20 „ 2 „ 0 „ 18
d) drabina drążkowa „ 12 „ „ 18 „ 0 „ 2 „ 20
e) linja węż „ 13 „ „ 17 „ 3 „ 0 „ 14
f) wór tatunk. „ 130 „ „ 5 „ 0 „ 2 „ 7
g) ćwiczenia taborem „ 254 „ „ 22 „ 4 „ 0 „ 18

Ostateczny wynik punktów 126.

5) Ochotnicza Straż Pożarna KATOWICE—ZAŁĘŻE w składzie 1/16 ćwiczących, pod dowództwem Naczelnika druha FRANCISZKA GRUSZKI, wykonała regulaminem przepisane ćwiczenia w czasie ogólnym 19 minut, uzyskując następującą ocenę szczegółową;

a) musztra formalna czas 45 sek. pkt. 20 k. 0 pr. 2 netto 22
b) drabina mechan. „ 42 „ „ 14 „ 0 „ 2 „ 16
c) drabiny hakowe „ 67 „ „ 20 „ 0 „ 7 „ 27
d) drabina drążkowa „ 15 „ „ 15 „ 0 „ 2 „ 17
e) linja węż. „ 26 czas przekroczony ocena „ 0
f) wór rat. czas 101 sek. pkt. 15 k. 5 pr. 0 netto 10
g) ćwiczenia taborem „ 224 „ „ 25 „ 6 „ 0 „ 19

Ostateczny wynik punktów 111.

6) Ochotnicza Straż Pożarna KATOWICE—BOGUCICE w składzie 1/16 ćwiczących, pod dowództwem Naczelnika druha SKUPIENIA KAROLA, wykonała regulaminem przepisane ćwiczenia w czasie ogólnych 20 minut, uzyskując następującą ocenę szczegółową:

a) musztra formalna czas 55 sek. pkt. 20 k. 2 pr. 0 netto 18
b) drabina mechan. „ 35 „ „ 20 „ 0 „ 7 „ 27
c) drabiny hakowe „ 79 „ „ 20 „ 2 „ 0 „ 18
d) drabina drążkowa „ 25 czas przekroczony ocena „ 0
e) linja węż. czas 15 sek. pkt. 15 k. 0 pr. 2 netto 17
f) wór rat. „ 173 czas przekroczony ocena „ 0
g) ćwiczenia taborem „ 515 „ „ „ „ 0

Ostateczny wynik punktów 80.

Jak z powyższych, szczegółowych ocen wynika, kolejność sprawności ćwiczebnej, Ochotnicze Straże Pożarne z terenu miasta Katowic osiągnęły następującą:

1) Katowice — Ligota punktów 137;
2) „ Zawodzie „ 133;
3) „ Oddział I „ 127;
4) „ Brynów „ 126;
5) „ Załęże „ 111;
6) „ Bogucice „ 80;

Zwłaszcza Straże Pożarne które osiągnęły cztery pierwsze miejsca, jak to wynika z tabeli szczegółowej oceny, sprawność ćwiczebną utrzymały przeważnie na czasach wskazanych jako minimalne.

Manewry rejonowe.

Wobec zakończenia tegorocznego intensywnego okresu ćwiczebnego, ściśle zespolonego w swych zasadniczych pracach z okresem zawodów rejonowych, powiatowych i wojewódzkich, rozpoczynamy obecnie, w zakresie fachowego usprawnienia, okres jesiennych manewrów rejonowych. Metoda tych manewrów będzie niezmiennie taką jak w okresie wiosennym, to znaczy, że sposób alarmowania straży, kierownictwo manewrów i ich przebieg, regulowane będą w-g regulaminu, przy udziale grona rozjemców.

Jedyną zmianą jaką wprowadza się przy obecnie rozpoczynającej się serji manewrów rejonowych będzie przeprowadzenie w ciągu jednego dnia, na terenie jednego powiatu, manewrów rejonowych w dwu miejscowościach. Da to możność większego wykorzystania czasu i ułatwi ogólną orjentację o stanie bojowym w danym powiecie.

Zgodnie z planem działalności na rok bieżący, w nadchodzącą niedzielę, dnia 19-go października, manewry rejonowe odbędą się na terenie Powiatu Katowickiego. Stosownie do brzmienia regulaminu mnnewrów czas i miejsce odbycia zachowane jest do ostatniej chwili w tajemnicy.

W niedzielę następną, to jest dn. 26 października, manewry rejonowe odbędą się na terenie powiatu Pszczyńskiego, prawdopodobnie również w dwu miejscowościach.

TABELOWY UKŁAD
wyników Wojewódzkich Zawodów Strażackich o „Mistrzostwo Śląska"
w dniu 21-go września 1930 roku.

№ kol.	NAZWA STRAŻY	SZCZEGÓŁOWE WYNIKI									Czas ogólny	Ogólna ilość punktów
		Część I-sza			Część II-ga			Część III-cia				
		Czas osiągn.	Czas przec.	punkt.	Czas osiągn.	Czas przec.	punkt.	Czas osiągn.	Czas przec.	punkt.		
	GRUPA I-sza:											
1	Zawod. Straż Poż. „Uthemann"	27	23.1	3	70.8	74.1	9	121.5	148	11	148.5	23
2	„ „ „ Szarlej Biały	19.2	23.1	5	77.4	74.1	7	174.5	148	5	193.7	17
	GRUPA II-ga:											
1	Ochotn. Straż Poż. Łagiewniki	20	—	5	72.2	—	14	181.8	—	15	201.8	34
2	„ „ „ Ruda	26.4	22.8	3	111	119.7	9	234	250.3	10	260.4	22
3	„ „ „ Szopienice	22	—	5	176	—	2	336.9	—	0	358.9	7
	GRUPA III-cia:											
1	Ochotn. Str. Poż. kop. „Anna"	22.9	—	5	120	—	11	212.6	—	11	235.5	27
2	„ „ „ „ Godula	20.2	24	5	130	145	10	229.8	237.8	9	250	24
3	„ „ „ „ Brzezinka	26	—	3	141	—	9	222	—	10	248	22
4	„ „ „ „ Knurów	27	—	3	189	—	3	287	—	3	314	9
	GRUPA IV-ta:											
1	Ochotn. Str. Poż. Niewiadom G.	25.9	—	3	60.6	—	13	116.2	—	15	142	31
2	„ „ „ Kończyce	25	—	3	85	—	11	143	—	12	168	26
3	„ „ „ Mokre	25	—	3	87	—	11	154.5	—	11	180	25
4	„ „ „ Gorzyczki	25	24.3	3	91	108.3	10	160.6	177.1	10	185.6	23
5	„ „ „ Makoszowy	24	—	5	138.4	—	4	214.7	—	4	238	13
6	„ „ „ Pszów	24	—	5	150.4	—	3	223.5	—	3	247.5	11
7	„ „ „ Brzozowice	21.4	—	5	146	—	4	228.5	—	2	248.9	11

Wieczory dyskusyjne.

Pragnąc wykorzystać długie wieczory jesienne i zimowe, Śląska Komisja Techniczna postanowiła, niezależnie od powiatowych ćwiczeń aplikacyjnych, wprowadzić na okres miesięcy zimowych nowy dział współpracy działaczy strażackich nad podniesieniem i uzupełnieniem tegorocznego wyszkolenia fachowego kierowników straży pożarnych, drogą organizowania t. zw. wieczorów dyskusyjnych.

Program takiego wieczoru dyskusyjnego opierać się będzie na 3—4 krótkich referatach na aktualne tematy, po których odbywać się będzie ogólna dyskusja nad postanowionemi przez referenta tezami.

Śląska Komisja Techniczna projektując rzeczone wieczory dyskusyjne, spodziewa się spowodowania tą drogą ożywionej wymiany zdań pomiędzy doświadczonemi w pracy strażackiej działaczami na niwie pożarnictwa, a tem samem zarówno uzgodnienia, jak niemniej rozpowszechnienia zdobytych doświadczeń, co pociągnie za sobą z konieczności ogólne podniesienie poziomu wiedzy stażackiej.

W zależności od zainteresowania się kierowników straży opisanemi wieczorami dyskusyjnemi, oraz wypowiedzianemi życzeniami, regulować się będzie częstość, terminy i miejsca odbywania tychże. Pierwszy taki wieczór dyskusyjny zaprojektowany jest na sobotę dnia 18 października br. o godzinie 18-ej, w sali gmachu Miejskiej Straży Pożarnej w Katowicach przy ul. Wojewódzkiej 11. Uczestnikami wieczorów dyskusyjnych mogą być wszyscy oficerowie straży pożarnych z terenu Górnego Śl.

Kieszonkowy Kalendarz Strażaka Śląskiego.

Wypełniając życzenia zorganizowanego strażactwa śląskiego, Związek Straży Pożarnych Województwa Śląskiego, śladem roku ubiegłego, przystąpił do wydania „Kieszonkowego Kalendarza Strażaka Śląskiego na rok 1931". Wydawnictwo to, utrzymane w formie zewnętrznej kalendarza na rok bieżący, w swym układzie redakcyjnym zawierać będzie wiele cennych rad i wskazówek zarówno dla technicznych jak i organizacyjnych kierowników straży pożarnych. Zgromadzony do tego rocznika materjał przedstawia się nadzwyczaj bogato i będzie, tak jak poprzednie wydanie, niezmiernie wartościowym podręcznikiem i przewodnikiem.

Redakcja zabiega, aby wydawnictwo „Kieszonkowego Kalendarza Strażaka Śląskiego na rok 1931" mogło się już ukazać na 1-go grudnia br. — a ponieważ nakład kalendarza będzie ograniczony, przeto zaleca się pragnącym go nabyć, iżby zapotrzebowania na odnośną ilość egzemplarzy wcześniej nadsyłali pod adresem biura Związku. Cena Kalendarza prawdopodobnie nie

wiele się podwyższy, aczkolwiek rozmiary treści znacznie będą rozszerzone i wzbogacone ilustracjami.

Przy tej sposobności prosimy wszystkich tych, którzyby mieli jakieś życzenia w kierunku treści czy formy nowego wydania „Kieszonkowego Kalendarza Strażaka Śląskiego na 1931 rok“, aby zechcieli nadesłać na piśmie swe uwagi i życzenia w nieprzekraczalnym terminie do dnia 25 października b. r.

RÓŻNE.

W jakim stopniu różne drzewa są narażone na uderzenie piorunów. Odnośnie do tej kwestji przeprowadzono obliczenia w lasach rozmaitych okolic: i tak n.p. w lesie bukowym Lippe Detmold w Niemczech, gdzie buki stanowiły 70 proc. drzewostanu, a dęby 11 proc., pioruny uderzały w ciągu 17 lat 310 razy w dęby, a tylko 33 razy w buki, czyli dęby były 60 razy więcej narażone na pioruny, niż buki. Podobne rezultaty otrzymano we Francji, Bawarji. Po dębach najsilniej narażone były sosny. Badania nad stopniem narażenia drzew na pioruny doprowadziły do następujących wniosków.

1) Wśród drzew jednego rodzaju, rosnących w zwarciu, najbardziej narażone są drzewa wysokie.

2) Drzewa odosobnione podlegają częściej uderzeniom niż w lesie.

3) Drzewa w alejach lub na skraju lasu padają częściej ofiarą pioruna, niż wewnątrz lasu.

Drzewa na glebach wilgotnych są lepszemi przewodnikami, niż na glebach suchych.

5) Drzewa, rosnące na glebach piaszczystych i gliniastych, uderzane bywają częściej niż na próchnicy, marglu i glebach wapiennych.

6) Zdrowe drzewa ulegają uszkodzeniom rzadziej, niż spróchniałe, gdyż te ostatnie nie odprowadzają naboju do ziemi.

Do drzew, podlegających najłatwiej uszkodzeniom od pioruna, należą dęby, wiązy i jesiony, najmniej kasztany, klony i olchy.

Sprawa ta ma znaczenie dla ochrony budynków przed piorunami. Najlepiej chronią te drzewa rosnące koło domu, które najłatwiej pioruny ściągają.

(„OGRODNIK“).

Lubliniec. W dniu 30 czerwca br. odbyło się Walne Zebranie Sprawozdawcze Ochotniczej Straży Pożarnej w Lublińcu na sali remizy strażackiej przy udziale 27 członków.

Zebranie zagaił wiceprezes druh Majtas i zdał sprawozdanie z czynności ub. r. a mianowicie:

Straż Poż. brała udział w zwiedzaniu P. W. K. w Poznaniu, uroczystości 50-lecia istnienia Ochotniczej Straży Poż. w Mysłowicach. Otrzymała nową remizę strażacką, wóz rekwizycyjny i różne narzędzia.

Straż Poż. występowała ogólnie 103 razy:

Pożary duże		1
„ zbiorowe		1
„ średnie		6
„ lasowe		7
„ małe		11
Alarmy ćwiczebne		4
„ fałszywe		3
Manewry		1
Ćwiczenia apl.		1
„ szkolne		46
Zawody		1
Podróże		2
Wart. teatr.		9
Służby porząd.		7
Podróże		2
Uroczystości strażackie		2

Zebrań odbyło się:

1 Walne, 7 Zarządu, 1 Nadzw. Zarządu.

Obrót kasy: Dochód zł. 2372,27. Rozchód zł. 2053,37.

Na miejsce zmarłego druha Wawrowskiego wybrano na sekretarza Zegarmistrza J. Hruzika.

Uchwalono budżet na rok 1930-31.

Na tem zebranie zakończono i zabawiano się w gronie towarzyskiem przy szklance piwa.

Od Administracji.

Abonentów naszych prosimy uprzejmie, aby przekazując opłatę za prenumeratę czasopisma, uskuteczniali to za pośrednictwem Pocztowej Kasy Oszczędności (P. K. O.), wpłacając odnośne kwoty na konto № 303.408.

Zaś na blankiecie nadawczym, na odwrotnej stronie, na odcinku środkowym umieszczali uwagą, iż kwota wpłacana jest tytułem należności abonentowej za okres taki to a taki, oraz adres pod jakim należy wysyłać czasopismo.

Nie zamieszczenie powyższej uwagi na odwrocie blankietu nadawczego spowodować może przelanie wpłaconej sumy do ogólnej kasy Związku, a tem samem wstrzymanie wysyłki czasopisma jako nieopłaconego.

Wskazanem jest wszelkie przekazy gotówkowe za pośrednictwem P. K. O. konto 303.408, zaopatrywać na odwrotnej stronie blankietu w uwagi na jaki cel są wpłacane.

Komitet Redakcyjny stanowią pp.: Baron R., Mierzejewski L., Dr. Hager, insp. Pachelski, Rzeźniczek M., radca Kozak, Ślązak L.

Nakładem Związku Straży Pożarnych Województwa Śląskiego. Redaktor odpowiedzialny insp. B. PACHELSKI

Druk: Drukarni i Introligatorni „PRACA“ w Sosnowcu, Kołłątaja Nr. 10, telefon Nr. 60. Drukowano 16-X-30 r.